

نام:		وزارت آموزش و پرورش	
نام خانوادگی:		اداره کل آموزش و پرورش خراسان شمالی	
نام درس: علوم و فنون ۳		مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد	
پایه: دوازدهم		دبیرستان غیر دولتی علوم	
تاریخ: / / ۱۴۰۰		مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	
طراح سوال: نقدی		مهر آموزشگاه:	
ردیف	سوال	پارم	
۲	<p>۱. هر یک از موارد زیر در توصیف کدام شاعر دوره بیداری است؟</p> <p>الف: شاعر وطنی و از موسیقی دانان بزرگ عهد مشروطیت بود، عرصه هنر وی تصنیف ها و ترانه های میهنی که در بر انگیختن مردم و آزادی نقش بسیار موثری داشت.</p> <p>ب: از شاعران شاخص این دوره است که او را سبب آزادی خواهی، به زندان انداختند و تحت تاثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.</p> <p>۲. جاهای خالی را کامل کنید</p> <p>الف: مجموعه نوشته های طنز آمیز سیاسی - اجتماعی علامه دهخدا با عنوان در روزنامه صور اصرافیل منتشر می شد.</p> <p>ب: قائم مقام احیا کننده نثر فارسی است و مهم ترین اثر اوست.</p>	۰/۵	
۰/۲۵	<p>۳. در عصر بیداری گرایش به قالب های کم کاربرد یا نوین (مثل مستزاد، چهار پاره، ترانه و تصنیف) به تدریج زمینه را برای ظهور فراهم کرد</p> <p>۴. چه عواملی باعث کم توجهی کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دوره بیداری شد؟ (ذکر دو مورد)</p> <p>۵. نمونه ای از تخیلات سراینندگان پیشین را در اشعار کدام شاعر دوره بیداری می توان دید؟</p>	۱	
۰/۲۵	<p>الف: فرخی یزدی ب: میرزاده عشقی ج: عارف قزوینی د: ایرج میرزا</p> <p>۶. درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف: بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان « قانون » بود.</p> <p>ب: در دوره بیداری گروهی از شاعران مانند سید اشرف الدین گیلانی و عارف قزوینی با آگاهی از سنت های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند.</p>	۱	
۱/۵	<p>۷. وزن هر یک از ابیات زیر را بنویسید و مشخص کنید که وزن کدام بیت نا همسان است؟</p> <p>الف: دلم سر به هامون رها می پسندد سرم بالش از صخره ها می پسندد</p> <p>ب: گشته ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیده ام که مپرس</p> <p>۸. نشانه های هجایی بیت زیر را به دو صورت برش بزنید، پس از تعیین پایه های آوایی، وزن هریک را بنویسید</p> <p>ای سرو بلند قامت دوست وه وه که شمایلت چه نیکوست</p>	۱/۵	

۰/۵ ۹. تقطیع مثال های زیر ، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است ، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد ؟
شب و روز (U - - U) آهوی دشت (U - - U)

۱/۵ ۱۰. پس از تقطیع هجایی بیت زیر ، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته را مشخص کنید
بر همه اهل جهان سید و سرور علی است در ره دین خدا ، هادی و رهبر علی است .

۰/۵ ۱۱. دربیت زیر شاعر در کدام هجاها از اختیار تغییر کمیت مصوت ها استفاده کرده است .
تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت

۰/۵ ۱۲. مصوت بلند « ی » در چه صورتی همیشه کوتاه است و مصوت بلند « و » در چه صورت همیشه بلند است
۱۳. در بیت های زیر قسمت های مشخص شده ؛ کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟

۲ الف : آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود زجان شستم از برای آزادی

ب : نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را

ج: ایوب با چندین بلا ، کاندرا بلا شد مبتلا پیوسته این بودش دعا « الصبر مفتاح الفرج »

د: من از آن روز که در بند توام ، آزادم پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم

۰/۷۵ ۱۴. بیت زیر کدام آرایه ادبی را نشان می دهد ؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید .

گفت آن یار کز او گشت سردار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد

۰/۵ ۱۵. کدام آرایه معنوی آگاهی شاعر را از موضوعات مختلف به بهترین وجه نشان می دهد . این آرایه را در بیت زیر مشخص کنید .

خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش « بوی جوی مولیان آید همی »

۱ ۱۶. با توجه به بیت « روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند » به موارد زیر پاسخ دهید .

الف : نوع لف و نشر :

ب : لف : ۱ : پ: لف : ۲ :

ج: نشر : ۱ : د: نشر : ۲ :

۱ ۱۷. در ابیات زیر آرایه های (متناقض نما ، تضاد ، تلمیح و لف و نشر) را مشخص کنید (هر بیت ۱ آرایه)

	<p>هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست</p> <p>این است اگر کسی را عمری بود دوباره</p> <p>و ز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم</p> <p>سرد کن زان سان که کردی بر خلیل</p>	<p>الف : چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش</p> <p>ب: روز از برم چو برفتی ، شب آمدی به خوابم</p> <p>پ: از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب</p> <p>د : یا رب این آتش که بر جان من است</p>
۱		<p>۱۸. در کدام یک از بیت های زیر آرایه (متناقض نما) دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. (۰/۵)</p>
۰/۵	<p>از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی</p> <p>چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم</p>	<p>الف : زکوی یار می آید نسیم باد نوروزی</p> <p>ب: مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم</p> <p>۱۹. بیت زیر را راز نظر زیبا شناسی بررسی کنید. (ذکر ۲ آرایه)</p>
۰/۵	<p>گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین</p> <p>۲۰. شعر زیر را در دو سطح ادبی و فکری بررسی کنید (از هر سطح ۲ مورد)</p>	<p>گر ندیدی قبض و بسط عشق را</p> <p>از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند</p>
۱	<p>شو بار سفر بند که یاران همه رفتند</p> <p>گوید چه نشینی که سواران همه رفتند</p> <p>که از باغ جهان لاله عزاران همه رفتند</p>	<p>آن گرد شتابنده که در دامن صحراست</p> <p>داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو</p> <p>۲۱. شعر زیر را از فرخی یزدی انتخاب شده است آن را با دقت بخوانید و موارد خواسته شده را بنویسید</p>
۰/۷۵	<p>دست خود زجان شستم از برای آزادی</p> <p>می دوم به پای سر در قفای آزادی</p> <p>می توان تو را گفتن پیشوای آزادی</p> <p>دل نثار استقلال جان فدای آزادی</p>	<p>آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی</p> <p>تا مگر به دست آرم دامن وصالش را</p> <p>دامن محبت را گر کنی زخون رنگین</p> <p>فرخی زجان و دل می کند در این محفل</p>
	<p>ب: دو مورد ویژگی ادبی در بیت دوم :</p>	<p>الف : دو مورد ویژگی زبانی :</p> <p>پ: دو مورد ویژگی فکری :</p> <p>موفق باشید</p>

- ۱- الف - عارف قزوینی ب- فرخی یزدی
- ۲- الف - چرند و پرند ب-منشات
- ۳- شعر نو
- ۴- گرایش به محتوا و درون مایه - نداشتن تسلط کامل شاعران بر ادبیات کهن
- ۵- ب
- ۶- الف -درست ب- نادرست
- ۷- الف - فعولن - فعولن فعولن - فعل
- ب- فاعلاتن مفاعن فعلم
- ۸- وزن شعر مستفعل فاعلات مستف یا مفعول و مفاعن فعولن
- ۹- الف- بلند تلفظ کردن هجای کوتاه ب- کوتاه تلفظ کردن و بلند تلفظ کردن
- ۱۰- بلند تلفظ کردن هجای کوتاه - حذف همزه
- ۱۱- تغییر کمیت مصوت - بلند تلفظ کردن هجای کوتاه
- ۱۲- در کلماتی مثل بو ، جو که تک هجایی هستند
- ۱۳- الف- مراعات النظیر ب- تلمیح ج- تضمین د- متناقض نما یا پارادوکس
- ۱۴- تلمیح به بر دار کردن حلاج
- ۱۵- تضمین
- ۱۶- لف و نشر نا مرتب لف اول روی و نشر اول زر - لف دوم چشم و نشر دوم گهر
- ۱۷- الف- پارادوکس ب- تضاد پ- لف و نشر د- تلمیح
- ۱۸- متناقض نما خاصیت برافروزی برای باد
- ۱۹- تضاد
- ۲۰- الف - مبارزه با استبداد و عشق به وطن و اوضاع نابه سامان اجتماعی - دامن صحرا تشخیص و استعاره - باغ جهان اضافه تشبیهی - مراعات النظیر - کنایه
- ۲۱- کاربرد کلمات کهن مثل قفا - مفهوم ساده و روان - اضافه استعاری - تشخیص و استعاره در دامن محبت - مفهوم آزادی و وطن و فداکاری در راه وطن